

39ste ZITTING. — 6 FEBRUARIJ.

XXI. Staatsbegrooting voor 1816. (Gewijzigde redactie ingekomen.)

39ste ZITTING.

ZITTING VAN DONDERDAG 6 FEBRUARIJ 1816. (1)

(GEOPEND TEN 12 URE.)

Voorloopig Verslag der Centrale Afdeeling op de begroo-
tingswetten uitgebragt:—Nieuwe redactie van wet op
de middelen ingekomen (verzending naar de Afdeelingen);—
Besluit genomen tot het uitstellen der behandeling van
het onderwerp aangaande het regt van petitie.

Voorzitter: jhr. van Lynden van Hoevelaken.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 94 leden, te weten, de heeren:

van Lith de Jeude, van Heiden Reinestein, Metelerkamp, de
Troye, Ram, van de Male de Nys, Alberda van Rensuma, van
Sytzama, Gevers, Duvelaer van de Spiegel, de Grady de Bel-
laire, Hope, de Secus, de Jonge, van Tuyll van Serooskerken
van Heeze en Leende, van Markel Bouwer, Reyphins, Holvoet,
Collot d'Escury, de Rasse, Baesen d'Hautain, Serruys, de Ca-
ters, de Spoelberch d'Eynhouts, Verstraeten, van Hees, Gockinga,
Reigersman, Schierveld d'Altenbrouck, Bijleveld, Della Faille, Bentinck
tot Nyenhuis, de Tornaco de Berlo, van Wassenaer van Onsenoort,
Baut de Rasmond, Clifford, Wasseige, van Bommel, d'Onyn de
Chastre, Pestere van Cattenbroek, van Suchtele tot de Haere,
van Panhuys, de Vinck van Wezel, de Nieuport, van der
Bruggen van Croy, Gendebien, Snouck van Loosen, de Codt,
Lycklama à Nyeholt, van Sminia, de la Motte Baraffé, Paul
Maibe, de Surllet de Chokier, Cornet de Grez, de Pitteurs Bu-
dingen, Sandberg van Essenburg, Deutz van Assendelft, de

(1) Dit Verslag is opgemaakt naar: 1°. de *Officiële Notulen* van het
verhandelde op dezen dag; 2°. *Nederlandsche Staats-Courant* n°. 33;
3°. *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*)
n°. 231; 4°. *Rotterdamsche Courant* n°. 17; 5°. *l'Oracle* n°. 40; en 6°.
de Waakzame (le Vigilant) n°. 32 en 33.

Thiennes de Fontaine, Roest van Alkemade, Simonis, de Ger-
lache de Biourge, de Floen d'Aldercrona, de Potter, van Zuylen
van Nyevelt Wijkersloot, van Wassenaer Pancras, Jarges, Ke-
verberg van Aldengoor, de Ham, van Wickevoort Crommelin,
van Hoogstraten, Membrède, Dubus, van Randwijck, Verheyen,
Huyssen van Kattendyke, Cnypers, van Alphen, Huytens Ker-
remans, de le Vielleuze, de Hoffschmidt, Repelaer, Tack, della
Faille d'Huyse, Pijcke, Vilain XIII, Cogels, de Lebidart,
Roorda van Eysinga, de Goër, van Heeckeren tot Kell, van
Hogendorp, Dotrenge en 's Jacob.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden
gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** berigt, dat de Centrale Afdeeling gereed is met
het uitbrengen van een *Verslag* op de twee wets-ontwerpen aan
de Vergadering den 29sten December bevorens toegezonden,
waarbij de begrooting van 's Rijks uitgaven over het jaar 1816
wordt vastgesteld, en de wijze geregeld, waarop in hetzelfde
jaar 's Rijks inkomsten zullen worden verzekerd.

De heer **van Lelijveld**, *commies van Staat*, leest daarop den
inhoud van dat Verslag in de beide talen voor. (1)

De **Voorzitter** geeft vervolgens kennis aan de Vergadering
dat, blijkens den inhoud van het Verslag, de onderscheiden Af-
deelingen de Centrale Afdeeling hebben uitgenoodigd om den
Koning eerbiediglijk te verzoeken de belasting op de dienst-
boden, paarden en rijtuigen wel te willen intrekken, als zijnde
deze, zoo niet volkomen onuitvoerlijk, ten minste aan zware
ongelegenheden onderhevig in de Zuidelijke Provinciën, en deze
belasting te doen vervangen door eene verhooging op het personeel,
mobilair, deuren en vensters, of door zoodanig ander middel als
Zijne Majesteit best geschikt zoude voorkomen; dat hij, dezen
last op zich genomen hebbende, door den Koning allervriende-
lijkst ontvangen geworden was, hebbende Z. M. hem te kennen
gegeven, dat Hoogstdezelve alles zoude aanwenden wat mogelijk
was om aan de leden dezer Vergadering deswege genoeg te ge-
ven; dat dien ten gevolge was ingekomen eene Koninklijke bood-
schap met een daarbij gevoegd nieuw ontwerp van wet op dit
onderwerp, en eene volledige ordonnantie op de patenten, waarvan
de redactie op onderscheiden punten verandering heeft ondergaan.

De heer **van Lelijveld**, *commies van Staat*, leest ook den
inhoud der Koninklijke boodschap met de daarbij gevoegde stuk-
ken, in de beide talen, aan de Vergadering voor. (2)

De **Voorzitter** doet aan de Kamer opmerken, dat de belasting
op het personeel, het mobilair, en die op de deuren en vensters
40 percent zijn vermeerderd, om het te kort, voortspruitende uit
de afschaffing van de belasting op dienstboden en paarden, te
bestrijden, en dat de ordonnantie wegens het patentregt de ver-
zochte wijzigingen heeft ondergaan. Hij stelt aan de Vergadering
voor zich tegen den volgenden dag te adjourneren, inmiddels al de
stukken te verzenden naar de bijzondere Afdeelingen, opdat de
Centrale Afdeeling in staat gesteld worde, zoo mogelijk, in de zit-
ting van den volgenden dag deswege nader verslag uit te brengen.

De heer **Pijcke** vraagt daarop het woord, en verzoekt dat men
dadelijk overga tot de beraadslaging op het Verslag nopens het
regt van petitie.

De heer **Gendebien** en andere leden ondersteunen dit
voorstel.

De **Voorzitter** zegt, in tegendeel van gevoelen te zijn, dat het
beter ware deze overweging uit te stellen tot daags nadat er een
besluit zou genomen zijn op de twee ontwerpen van wet, waar-
over de Centrale Sectie op heden Verslag heeft uitgebragt.

(1) Bijlagen onder n°. XXI. Men vergelijke ook de *Nederlandsche
Staats-Courant* n°. 34; *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale
des Pays-Bas*) n°. 231 en 234; *Leydsche Courant* n°. 18; *Middelburgsche
Courant* n°. 19; *Rotterdamsche Courant* n°. 17; *de Waakzame (le Vigilant)*
n°. 35; alsmede de *Gazette van Kortryck* n°. 16; *le Journal politique et
d'annonces de Louvain* n°. 19; *Nieuwe Gazette van Brugge* n°. 313; *le
Surveillant* n°. 17; *le Journal de la province d'Anvers* n°. 94; *le Mercure
d'Anvers* n°. 9; en *le Journal de la Belgique* IX, 40.

(2) Bijlagen onder n°. XXI, en de verdere boven opgegeven bronnen.

XVII. *Voorstel omtrent het regt van petitie.* (Beraadslaging over de vaststelling van het tijdstip van behandeling.)

Het voorstel van den Voorzitter in omvraag gebragt zijnde, wordt met 57 tegen 34 stemmen aangenomen. (1)

(1) De *Officiële Notulen* vermelden, gelijk boven is opgegeven, de toedracht van dit incident. De *Nederlandsche Staats-Courant* bevat, in n°. 33, eene nagenoeg gelijksoortige opgave. Andere dagbladen stellen het gebeurde op andere wijze voor. Zoo melden de *Leydsche Courant*, in n°. 18, en de *Rotterdamsche Courant*, in n°. 17, het volgende:

De heer Pijcke vraagt het woord, en begint een voorstel voor te lezen, rakende het nog bij de Vergadering hangende punt van het regt van petitie. De President valt hem in de rede, en zegt van voornemen te zijn de deliberation over die zaak aan de orde te stellen, daags nadat die over het budget zullen zijn afgeloopen.

De heer Pijcke dringt aan op het voorlezen van zijn voorstel, zeggende dat de deliberatie over het budget eene geheel afgezonderde zaak is.

De President stelt het appel nominal in, om het gevoelen der Vergadering te weten, of men de zaak, wegens het regt van petitie, overeenkomstig zijn gevoelen, zal uitstellen tot na den afloop der deliberation over het budget, dan wel, overeenkomstig het voorstel van den heer Pijcke, dadelijk zal in deliberatie brengen.

Het appel nominal begonnen zijnde, vraagt een lid, wat toch eigenlijk de heer Pijcke wil voorstellen.

Deze heer hierop wederom het woord vragende, geeft zijn verlangen te kennen, om zijn voorstel alnog voor te lezen, hetwelk geschiedt, en blijkt dat hetzelfde behelst, dat, bijaldien de Vergadering zich met het beginsel van het rapport van den heer Gendebien, wegens het regt van petitie, ingevolge artikel 161 der Grondwet, conformeerde, hij voorstelde dat zij eene Commissie zou benoemen, om het noodige reglement te ontwerpen, hoe de Vergadering met aan haar te adresseren requesten zal handelen, als wanneer ten spoedigste de reeds sinds lang ingekomen en nog niet in deliberatie gebragte requesten konden in aanmerking komen.

De President wil het appel nominal doen voortgaan.

De Vergadering wordt daarop gescheiden tot den volgenden dag, des middags ten twaalf ure.

De heer Pijcke zegt, dat de Vergadering, met anders te handelen, eene zware verantwoordelijkheid op zich neemt.

Het appel nominal gaat voort, en wordt met 57 tegen 35 stemmen, overeenkomstig het voorstel van den Voorzitter, tot het uitstel besloten.

De *Algemeene Nederlandsche Courant* (*Gazette Générale des Pays-Bas*) n°. 231; de *Waakzame* (*le Vigilant*) n°. 32 en 33; de *Journal de la Belgique* IX, 40; *Nieuwe Gazette van Brugge* n°. 313 en de *Journal de la province d'Anvers* n°. 94, deelen daartegen het volgende mede:

De heer Pijcke (uit Oost-Vlaanderen) roept de aandacht der Vergadering op het voorstel betrekkelijk het regt van verzoekschriften in te leveren: hij verzoekt dat deze zaak bediscutieerd worde. Daar zijn, zegt hij, een groot aantal verzoekschriften die sedert lang zijn blijven liggen. Dit is eene groote verantwoordelijkheid die op ons ligt.

De President stelt voor, deze discussie te bepalen op den dag, welke volgt op dien, waarop de deliberation aangaande het budget zullen geëindigd zijn.

De heer Gendebien (uit Henegouwen), zegt: Art. 161 van de Grondwet heeft het regt van petitie gehandhaafd. Ik verzoek dat de Kamer hare aandacht op dit onderwerp vestige, zonder uitstel.

De President blijft volharden om de Kamer over zijn voorstel, van het onderzoek dier zaak uit te stellen, te willen raadplegen.

Zeven en vijftig leden stemmen voor het uitstel tot den dag nadat de zaak van het budget zal afgeloopen zijn; 35 leden zijn er voor, dat die zaak spoedig in overweging worde genomen.

De heeren Reyphins en Schiervel van Altenbrouck verzoeken, dat men zich met die discussie nog gedurende deze Vergadering bezig houde.

Een lid roept, dat hij geen *periculum in mora* ziet. (*Men lacht.*)